

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De S, Petro. Et ipsi tanquam lapides vivi super adificamini. Cui sanctus
Petrus petra viva non est, petra est scandali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Plus impenditur Demonis quam Apostolis! An hoc tibi dictum conveniat, apparebit hodie ex correcto vel incorrecto vitio cuius argueris. Nisi enim te corrigas, plus impendes & deferes

Demonibus qui te in vitio retinent, quam sanctis illis Apostolis qui te ab eo revocant. *Pudet dicere, sed necesse est non facere.*

DE SANCTO PETRO.

*Et ipsi tanquam lapides vivi super edificamini. 1. Pet. 2.
Super lapidem unum septem oculi sunt. Zacch. 3.*

VERITAS PRACTICA.

Cui sanctus Petrus petra viva non est, Petra est scandali.

RATIO EST, Quia idcirco sanctus Petrus petra viva dicitur, quia qui firmiter illi adharet, sana fide vivit sanisque moribus.

Sed qui non firmiter se illi adherent, dicunt inter alia, ipsum fide & moribus peccasse Petrum, quod est eum sibi facere petram scandali sive occasionem sui peccati.

Ergo Cui sanctus Petrus petra viva non est, petra est scandali. Quod certe est diligenter cavendum

I. P U N C T U M.

QUAE de sancto Petro singularia dicunt Patres & Scripturae Interpretes, quaeque jam partim dicta sunt, hic possunt repeti & referri ad septem capita designanda septem illis mysticis oculis, qui super lapidem unum dicuntur inesse à Propheta Zaccharia. Multis autem ea modis referri possunt. Primo quidem circa eius Personam, septem haec annotantur. Primum: intuitus **JESUS** imponit ei nomen Cephæ seu Petri. Secundum: ascendit Dominus in navem Petri, unde docet turbas, & tum Petro singulariter dicitur, *Noli timere, ex hoc jam homines eris capiens*. Tertium: solus Petrus unà cum Domino ambulat super aquas, sicque unicum se Christi vicarium designavit, qui non uni populo sed cunctis praesse deberet, inquit sanctus Bernardus. Quartum: Petro inter omnes confitenti Christum Dominum, Filium Dei, respondet Dominus, *Et ego dico tibi quia tu es Petrus, & super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam: & tibi dabo claves regni caelorum*, Et quae sequuntur divina verba. Quintum: cum de cunctis Apostolis dixisset Dominus: *Ece Satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum*, tum Petro singulariter, *Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando con-*

Hayneufue Pars tertia

versus confirma fratres tuos. Sextum, in domo Pontificis negantem se Petrum Dominus respicit, tum poenitens Petrus peccatum amarè deflet. Septimum denique, postquam Petrus insignem praeter ceteris suum Christo indicavit amorem, *Pasce oves meas*, inquit illi Christus, *Pasce oves meas*, Quibus verbis conceditur illi ovile, ait sanctus Epiphanius.

DEINDE verò hic alius rerum ab ipso gestarum septenarius numerus conficitur, quo singulariter omnium primus & facile princeps agnoscitur. Primus de substituendo in locum Judæ Apostolo verba faciens ad reliquos omnes fideles, qui erant numero fere centum viginti, ab omnibus ne uno quidem refragante, auditur & rem conficit. Primus, accepto Spiritu sancto sermonem habet apud Judæos quorum circiter tria millia primo illo die conversa sunt. Primus, inter omnes primum edit miraculum. Primus, primos ex Credentibus peccatores poena mortis multat, Primus, primum Hæresim archam Simonem Magum refutat, arguit & condemnat. Primus Gentilem Cornelium sibi ab Anglio missum de fide instruit, baptizat & Ecclesiae aggregat. Primus denique in primo generali concilio palam loquitur, & agitaram de legalibus abrogandis definit questionem.

SUNT qui ad primam eius sedem ex multis prerogativis, has septem singulares referant. Primo, quod una & sola dicatur Apostolica. Secundo, quod quæ illi adherent sedes Episcopales, semper teneantur Orthodoxæ, & veræ Ecclesiae, non item alia. Tertio, quod tanquam suprema omnium de aliis omnibus judicet & à nullo judicetur. Quarto, quod leges condat quibus obedire fideles omnes debeant. Quinto, quod in fide & moribus errare non possit. Sexto, quod & locis & temporibus definita non sit, neque unquam defecerit aut desitura sit aliquando. Septimo, quod sola de controversis in fide definit, & de sensu Scripturae sacrae dijudicet.

Yy ALII

ALII denique sunt qui hunc eximiarum S. Petri virtutum Septenarium texunt. Prima est obedientiæ promptitudo quæ vocantem Christum secutus est. Secunda est, renuntiatio perfecta omnium. Tertia est singularis eius fides. Quarta præcipuus in Christum Dominum amor. Quinta est, poenitentia continua. Sexta, insignis animi fortitudo, constantia, vigilantia, & omni ex parte perfecta Pastoralis cura. Septima est humilis mansuetudo, quæ cum aliis tum in adversante sibi Paulo apparuit, & in eius laudandis Epistolis, in quibus se reprehensibilem esse vidit; Unde hæc illa egregia sunt sancti Gregorij: Se, inquit, minori fratri ad consensum dedit, atque in eadem re factus est, sequens minoris sui, atiam ut in hoc praret, quatenus qui Primus erat in Apostolatus culmine; esset primus & in humilitate Petrate ergo, fratres charissimi, in quo mentis voritice fecit, qui illas Epistolas laudavit in quibus Scriptam se vituperabilem invenit. Quæ illi mansuetudo tanta esse potuit, quæ quies animi, quæ soliditas atque imperturbatio cogitationis? Ecce à minore suo reprehenditur, & reprehendi non dedignatur. Non ad memoriam revocet at quod Primus Apostolorum vocatus est, non quod claves regni cælestis accepit; non quod peccata, quæcumque in terra solverit, essent soluta & in cælo; non quod in mari pedibus ambulavit, non quod Paralyticos in IESU nomine subdolererat; non quod agros, corporis sui umbra sanaverat; non quod mentientes verbo occiderat; non quod mortuos oratione suscitabat. Ne igitur increpationis verba dedignaretur audire, omnia dona quæ acceperat quasi à memoria repulit, ut unum fortiter humilitatis, nonum teneret.

Sic de singulis eius virtutibus commendandis, atque aliis etiam titulis supra commemoratis facile deduci possent ex sanctis Patribus, quæ fusiùs narrarentur: sed prærito illa sunt apud Controversistas, & maxime Bellarminum: & dandus est tandem locus veritati propositæ, pendendæ, quæ tam necessaria est ad praxim, quam perniciosum est petram illam vivam & vitalem, sanctum inquam Petrum, nonnullis fieri petram mortis & scandali. Quibus scilicet non est Petra viva, Petra est mortis. Cui potro? Expende rationem. Idcirco enim dicitur S. Petrus petra viva, non tantum quod ipse viveret cum dictus est petra sed quod modo etiam in Ecclesia se vivat tanquam eius caput, ut, qui firmiter illi adhærent, sana fide vivant, tamque moribus: neque illi altere esse possint vivere aut sanè sen-

tire de fide & moribus, quin illi tam firmè adhæreant ut nulla vi ab eo possint dimoveri. Sic apud S. Hieronymus, ex oriente ubi tum debebat scribere ad Damasum Papam. Neque verò, inquit, tanta vastitas elementis liquentis, & interiacens longitudo terrarum, me à pretiosa margarita potius inquisitione prohibere. Vbiunque fuerit corpus, illuc congregabuntur & aquila. Profigato à sobole mala, patrimonio, apud vos solos incorrupti Patrum servatur hæreditas (sive autoritas) Ibi cessite terra fecundo, dominici seminis puritatem centeno fructus refert; hic obruta sulcis frumenta in lolium arvensis, degenerant. Et post pauca. Beatitudini tuæ, id est, cathedræ Petri communiōe cōsorsior. Super illam Petram, adificatam Ecclesiam scio. Quicunque extra hanc domum, agnum comederit, profanus est. Si quis in arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio. Itemque paulo post: Non novi Vitalem: Melchior respuo, ignoro Paulinum. Quicumque tecum non colligit, spargit: hoc est qui Christus non est, Antichristi est. Et sequenti epistola ad eundem: Hinc præsidis sulca mundi, ariana rabies fremit: hinc in tres partes scissa Ecclesia ad se rapere se festinat. Monachorum cireas manentium antiqua in me surgit aut horitas. Ego interim clamito: si quis cathedræ Petri jungitur, meus est. Melchior, Vitalis, atque Paulinus ibi hærere se dicunt. P. Item credere si hoc unum asserat: nunc, aut duo montes sunt aut omnes. Idcirco obtestor Beatitudinem tuam per crucem Domini, per necessarium fidei nostræ decus, per Passionem Christi, ut qui Apostolos honore sequeris, sequaris & merito: ut mihi literis tuis apud quem in Syria debeam communicare, significes: nolis de spicere animam pro qua Christus mortuus est. Quasi diceret: tam ego duco scire à te tanquam ab ipso Petro quid credere quidve agere debeam, ut in hoc vitam & salutem omnem constituam, si sic credidero & vixero prout mihi significaveris. Nonne tu idem cum tanto Doctore censes?

III. P U N C T U M.

SED qui non firmiter Apostolicæ Petrae sic adhærent, dicunt inter alia ipsum in fide & moribus errasse Petrum, quod est sibi eum facere Petram scandali.

Nempe hoc dicunt Hæretici, & in peccatis obstinati: atque ideo sic sibi palpant in erroribus suis, ut sibi perisualum velint Hæretici, non electum à Domino Petrum, petram & fundamentum Ecclesiæ, quod gravis peccator fuerit, Neque de peccatis cavendis aut de ponendis multum noceantur peccatores, quod Petrus etiam peccaverit.

O quævis

Rom 18. in
Exech.

Tomo 1.
1. de Rom.
Rom 18.

Erov. 13.

O quam verè dictum à Sapiente: anima dolose errant in peccatu. Merus est enim dolus quomens insua pravitare obfirmata, velum obtendit suo vel errori vel peccato, ne in sua nuditate appareant & conscientiam moveant. Est enim, Hæretice, peccat Petrus, non tamen fidem amisit, neque unquam destitit corde credere illum esse Christum quem ore denegavit, cum illi Dominus expressè dixerit, non defuturam eius fidem Peccavit tamen, & graviter sic ore negando Dominum suum; sed quid inde? Non propterea fuisse Petram & primum à Christo Ecclesie fundamentum? Imò propterea sic peccare permissus est, ut cum Pastor ovium futurus esset, non indignaretur errantes recipere, & peccatores revocare seu revocatos amplecti. Sic præclare sanctus Gregorius: *Qua in re, inquit, considerandum nobis est cur omnipotens Deus eum quem cuncta Ecclesia præferre disposuerat, ancilla vocè pertimescere, & seipsum negare permisit. Quod nimirum magna actum esse peccatis dispensatione cognoscimus, ut is qui futurus erat Pastor Ecclesie, in sua culpa disceret qualiter alius misereri debuisset. Prius itaque eum ostendit sibi. Et tunc præposuit ceteris, ut ex sua infirmitate cognosceret quam misericorditer alienam infirma toleraret.*

Hom. 21. in
Evang.Ep. 19. ad
Hier.

Sic qualiscunque illa fuerit culpa quam in ipso Paulus arguit, ad humilitatis exemplum evenisse non modo patet ex eodem sancto Gregorio, ut supra visum est, sed ex ipso sancto Augustino qui factum Apostoli contra D. Hieronymum vehementer tuetur: *Rarius, inquit, & sancti exemplum Petrus, Pastorem præbuit quo non dignarentur à posterioribus corrigi, quam Paulus, quo confidenter auderent minores majoribus defendenda veritate, salva caritate resistere. Ubi vides manifestè, quod tamen si daretur ex Augustino Petrum peccasse & iuste à Paulo reprehensum fuisse, semper tamen ipsum Augustinum censuisse Paulo Petrum esse Priorem, cum aperte dicat à posteriori & minori fuisse correptum.*

Serm. 3. de
Apostolia

Contra verò induratos peccatores & à Petri peccato petram scandali, id est, occasionem sui peccati falsò & iniquè desumentes sic graviter sanctus Bernardus: *Va tibi qui post lapsum, forsio rem te nobis exhibes! Vt quid tam rigidus es in tuam perniciem? Inclinare potius ut melius erigaris, & ne prohibeas frangi quod distortum est ut possis melius solidari. Quid indignari increpanti gallo? Tibi potius indignare. Pluviam voluntariam, ait Psalmista segregabit Deus hereditati tuae, & infirmata est, bona infirmis segregatur heredita-*

ti, qua medietum non repellit. Indurates enim tanquam vas figuli in virga ferrea conteret: & hæreticas infirmata est, ait, tu verò perfecisti eam. Notanda hæc Peccatori postrema verba, quasi ipsi diceretur, falsò & impiè tuam in peccatis excusas infirmitatem, cum in ea tu te ipse projecis, vel cum in eis diutius remoraris; tunc enim perficis tuam infirmitatem; quæ prius erat tantum inchoata; tunc abuteris tua infirmitate ad excusationem peccati, cum potius illa uti deberes ad peccati fugam & cautelam. Non idcirco peccavit Petrus ut peccares, sed potius ut eius exemplo disceres tibi cavendum, aut si forte peccaveris, citò resipiscendum; nec desperandum unquam post quodlibet perpetratum peccatorum, cum ille in pristinum suum statum redierit; sed neque etiam præsumendum aut persistendum in peccato, cum ille statim respectus à Domino egressus fuerit foras, & amare se verit,

O quoties illum oculum qui respexit Petrum, despexisti?

III. PUNCTUM.

SIC ergo cui sanctus Petrus petra viva non est, petra est scandali, dum loco exempli virtutis & penitentiae, quod à sancto Petro exprimere oportebat, sibi potius occasionem erroris & peccati fingit, trahitque ex petra quandam fellis amaritudinem; unde potius mellis & olei suavitatem educere poterat, ad æternam suam salutem. Sic ipse Christus Dominus qui lapis summus, angularis, electus, & pretiosus dicitur, dicitur etiam lapis offensionis, & petra scandali, quod quia crucifixus est, non credatur Deus; aut si Deus creditur pro peccatis crucifixus, iam de peccatis propriis nihil nos esse sollicitos oporteat sed securus, sed certos de salute, quantumcunque quisque peccaverit, & in peccatis obierit, dum Christum credat crucifixum, salva sunt ei omnia. O verè petram scandali, & offensionis ei qui sic de Christo sentiret: *Qui ceciderit super lapidem istum, confingetur; super quem verò ceciderit, conteret eum.* Ita planè de sancto Petro peccatore, petra illa est de qua Job: *Et petra fundebat mihi rivus olei.* Miram enim quantè inde in nos defluant misericordiae, cum inde peccatorum remissio, inde venia, inde penitentia & quidquid ad salutem spectat, volenti deriveretur. Sed noientis & scandalum sibi facienti, petra illa est infocunda in quam semen iactum dum decedit, deficit, exarescit & perit. Radicem non habet, concinnò scandalisatur, inquit Dominus.

1. Pet. 2.

Math. 21.

Job. 29.

Math. 16.

Serm. 38.

O te ter miserum & infelicem, qui cum pos-
 ses esse felix alieno damno, mavis esse miser tuo
 & tantò majori tuo damno, quantò major est
 tua culpa quæ sic petram vitæ convertit in pe-
 tram mortis & scandali. Exardefce ad hæc in te
 ipsum, & audi sanctum Ambrosium: Si Petrus
 petra est super quam aedificatur Ecclesia, recte pri-
 mum signum mirabilem suorum Petrus fecit con-

solidando plantas hominũ claudĩ: ut sicut in Ec-
 clesia, fidei fundamenta continet, ita in homine,
 membrorum fundamenta confirmet. Rectè in-
 quam primum in Christiano pedes curat, ut jam
 non intrepidus nec imbecillus possit super Petram
 Ecclesia sed robustus & fortis incidere. Sic con-
 fortare, & cito robustus.

DE SANCTO PAVLO.

Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. I. Cor. II.

VERITAS PRACTICA.

Licet Pauli magnitudo vix sit imitabilis? vix ta-
 men alius est magis imitabilis quam magnus
 Paulus.

RATIO HÆC EST INTER ALIAS, Quod
 vix est alius magis imitabilis quam qui exem-
 plo suo majorem spem facit proposita imitationis
 assequenda.

Sed vix ullus est alius qui exemplo suo majorem
 spem faciat proposita imitationis assequenda,
 quam magnus Paulus.

Ergo vix alius est magis imitabilis: ac proinde au-
 diendum, dum ad imitationem sui nos adhortatur.

I. PUNCTUM.

QUANTA esset magnitudo S. Pauli,
 satis patet ex eius vita, rebusque ge-
 stis, quæ ex Actibus Apostolorum, atque
 ex ipsius Apostoli Epistolis colligun-
 tur. Quia tamen non nisi sparsim & per partes il-
 lic referuntur quæ sunt huius divini hominis il-
 lustriora facta: si quis collectim ea desideret, a-
 deat sanctum Joannem Chryostomum, quem
 nobis divina providentia non minus submini-
 stravit Pauli prædicatorem: quam Paulum, Chri-
 sti præconem. Oportebat sanctum talem Apostolum
 cui singularis hæc daretur Gratia, in gentibus e-
 vangelizare investigabiles divitias Christi, & il-
 luminare omnes quæ sit dispensatio Sacramenti
 absconditi à seculis in Deo. Verum & oportebat
 tale os aureum, quod singularem illam Aposto-
 li gratiam nobis evidenter & dignius aperiret.

Et cum multa de Paulo Chryostomus, tum
 illud insigne est & compendiosè eximium quod
 ait, eum velut Paradysum spirituales, unde qua-
 tuor fluvij gratiarum in universam emanent ge-
 nus. Quatuor sunt scilicet præcipua capita quo-

gratiæ illæ omnes referuntur. Primum est divi-
 na sapientia seu rerum divinarum scientia de qua
 sic sanctus Chryostomus: Paulus, Archetypus
 bonorum cui omnem prædicationem, res oris, my-
 steria cuncta, universamque dispositionem Deo
 concessit. Ipse caelum solem habens: iustitia, ipse ma-
 re sapientia purissimum & profundissimum.

Secundum est, efficacia in dicendo, de qua sic
 idem sanctus Doctor: Etenim homo ignobilis, ab-
 iectus, & circumforaneus qui artem exercebat in
 pellibus, in tantum virtute progressus est, ut vix tri-
 ginta annorum spatio, Romanos & Persas, & Me-
 dos & Indos & Scythas & Aethiopes, & Sauroma-
 tias & Saracenos, & omnes profusus humanam
 genus sub jugum miseret veritatis. Tertium est
 eius sanctitas & virtutum omnium quantum-
 cunque diversarum associatio. Paulus, inquit
 idem Panegyctes, cum in terris esset: ubi Sere-
 phim sunt, ibi conversabatur, proprio Christo assi-
 stens quàm hastam & stipitatoris regi assistunt: qui
 per eum iste aspectus huc illuc circumferant, illo ve-
 rò nulla rerum specie motus, universam mentis a-
 ctionem ad regnum (Christum) tendit. Et rursum
 Paulus omnium virtutum fuit arcus, adeo ut et-
 iam si quis totum contra eum, iustorum chorum
 sigillatim appondat, inveniat erutimam, virtutum
 ponderibus à Pauli parte depresso.

Quartum denique est infatigabilitas quæ dâ
 animi & corporis, dum per universas totius orbis
 partes Christum annuntiat. Totus factus charitas,
 inquit os aureum, sicut missum in ignem ferrum
 totus igni efficitur, qui quasi communis totius
 mundi esset Pater, ita amore hominum, ipsos eorum
 imitabatur parentes, in dō cunctos pietate & solaci-
 o sine superabat. Itemque alibi falsus: Sicut medi-
 cus optime, & Pater communis, & curator ac tu-
 tor, omnia agit, omnia curat, in pedimeta removeat
 offendit & reprimat, ubiq; circumcurat. Neque enim
 sicut si qui in prallo rem persequitur, sed sicut si qui ad
 paratam

Ephes. 3.

Hom. 1. de laud. S. Pauli.

Rom. 8.

Ibid.

Hom. 55. in Matth.

In comm. S. Pauli.

Hom. 21. in 1. Corinth.